

LO
Youngsgate 11
0181 Oslo

Vår sak nr: 2016-AR-02151

Deres ref.: 16/1791-2 692/NIKR

Dato: 7.9.2016

HØRINGSSVAR – FORSLAG TIL NY DOMSTOLLOV OG ENDRINGER I FORSKRIFT OM OFFENTLIGHET I RETTSPLEIEN

Det vises til departementets høringsnotat av 15.6.2016 vedrørende endringer i domstolloven og i forskrift om offentlighet i rettspleien.

NTL er enig i at vi det er mye å hente på en strukturell gjennomgang med sikte på få en mer hensiktsmessig oppbygning av domstolloven. Vi ønsker likevel å komme med noen bemerkninger i forhold til et par punkter i utredningen. Punktene nedenfor er strukturert etter utredningens rekkefølge.

Utredningens punkt 2.3 - Forliksrådene

Utkastet til ny domstollov foreslår blant annet at reglene om forliksrådet tas ut av den nye domstolloven da forliksrådet er en meklingsinstitusjon med begrenset domsmyndighet.

Vi vil bemerke at til tross for at forliksrådets hovedoppgave er å mekle mellom partene, avsies det likevel dom (deriblant fraværdommer) i et stort flertall av sakene. I disse sakene følger forliksrådet de samme reglene som andre domstoler. Dette mener vi taler for å beholde bestemmelsene vedrørende forliksrådet i domstolloven. Forliksrådet er for øvrig førsteinstans i en stor del av sivile saker. Mange av partene i sakene er selvprosederende, uten inngående kunnskap om prosessrett eller rettsapparatet for øvrig. Dersom hensynet til en fleksibel og oversiktlig lovstruktur skal være styrende, vil det etter vår oppfatning være mest naturlig å beholde bestemmelsene om forliksrådet i domstolloven selv om enkelte deler ikke kommer til anvendelse på deres virksomhet. Vi mener det kan være et godt alternativ å ta dette inn som et eget kapittel etter mønster fra blant annet tvisteloven, i tråd med den alternative løsningen det legges opp til i utredningen.

Uavhengig av om bestemmelsene om forliksrådet beholdes eller tas ut av domstolloven, må eventuelle endringer ses i lys av utfallet i høringsrunden vedrørende organiseringen av den sivile rettspleien på grunnplanet når det gjelder enkelte punkter som også omhandler domstolloven.

Utredningens punkt 5 – Domstollederfunksjonen

§ 3-3 (3)

Domstolsadministrasjonens fullmakt til å innføre bestemmelser som regulerer domstollederfunksjonen er for vidtgående. Domstolsadministrasjonens forskrift om felles faste dommerstillinger med felles ledelse baserte seg på en særdeles vid tolkning av domstolsloven. Vi viser til NTLs høringssvar av 2.7.2015.

Utredningens punkt 18 - Forkynnelse

18.2.2 og 18.3 Domstolloven § 163a – postforkynnelse uten mottakskvittering

Forliksrådene behandler totalt omlag 90 000 saker i året på landsbasis, hvorav Oslo alene behandler omlag 18 000 av disse. Samtlige saker innebærer i realiteten minst tre forkynnelser, pålegg om tilsvarende og dom/beslutning til både klager og klagemotpart. I tillegg kommer forkynnelse av innkalling til alle sakens parter i de tilfellene hvor det skal avholdes rettsmøte, samt eventuelle prosesskrift underveis i saksbehandlingen.

Dersom § 163a siste setning oppheves innebærer det at alle disse forkynnelsene må gjennomføres ved postforkynning med mottakskvittering eller rekommandert post, med de ekstrakostnadene dette medfører. Siden mange av klagemotpartene i saker for forliksrådet er selvprosederende, betyr det at de fleste forkynnelsene blir gjennomført ovenfor partene direkte. Etter vår erfaring er det svært få privatpersoner som returnerer mottakskvitteringen eller henter rekommandert post. Det er hovedsakelig profesjonelle aktører som etterlever disse påleggene. Dersom parten ikke returnerer signert mottakskvittering eller henter rekommandert post, frykter vi at dette i realiteten innebærer at et stort antall av forliksrådets saker må forkynnes ved stevnevitne. Dette vil igjen medføre en betydelig økning i stevnevitnet sin saksmengde, noe de ikke har kapasitet til med dagens bemanning uten økte økonomiske rammer.

Å oppheve forliksrådets adgang til å forkynne dokumenter per post uten mottakskvittering vil innebære store økonomiske konsekvenser, spesielt for de større forliksrådene/namsfogdene. Hovedstevnevitnet i Oslo er det største stevnevitnekontoret i Norge, med omlag 11 000 forkynnelser i året. De har per i dag en bemanning på fem personer. Vi antar dette kan medføre en fordobling av arbeidsmengden. Utenfor de større byene er det ofte politiutdannet personell som reiser ut med forkynnelser. For disse vil økningen i antall forkynnelser også kunne medføre ekstra belastning.

Opphevelse av § 163a vil mest sannsynlig også føre til betydelig merarbeid for forliksrådssekretariatene, samt lengre saksbehandlingstid da mange av sakene må gjennom flere runder med forkynning. NTL er imidlertid opptatt av å ivareta partenes rettssikkerhet, og er enig i at postforkynning uten mottakskvittering av forliksrådets dokumenter innebærer en risiko for at enkelte forsendelser ikke når frem til mottakeren innen de oppgitte fristene. Samtidig mener vi at kreditor må ha mulighet til å inndrive legitime krav på en effektiv og rask måte. Skyldnere skal ikke kunne unndra seg krav ved å la være å hente post.

På denne bakgrunn mener vi derfor at et det beste alternativet for å avveie partenes

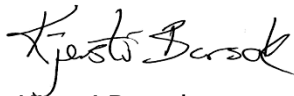
rettssikkerhet opp imot den samfunnsmessige kostnaden, er å beholde domstolloven § 163a, men gjeninnføre muligheten for oppfriskning i forlikrådet slik tilfellet tidligere var i tvistemålsloven.

Oppsummering

NTL mener at hensynet til en oversiktlig lovgivning over den dømmende myndighet taler for å beholde bestemmelsene om forlikrådet i domstolloven.

Videre er vi opptatt av at § 163a siste setning, beholdes slik den er utformet i dag. Vi frykter at en opphevelse av denne bestemmelsen vil innebære store økonomiske kostnader. Per i dag utgjør porto en av de største utgiftspostene til forlikrådene/namsmenn. Den foreslåtte endringen vil øke disse utgiftene betydelig. Sett i forhold til forlikrådenes totale saksmengde, er det svært få saker som går videre til tingretten fordi partene ikke har fått forkynt dokumentene. Vi mener den kalkulererte risikoen postforkynning innebærer best kan løses ved å innføre en adgang til oppfriskning i forlikrådet.

Med hilsen
NORSK TJENESTEMANNSLAG

Kjersti Barsok
første nestleder

Torstein Brechan
forbundssekretær